

Logopedie
Seminář ke speciální pedagogice
Pavčina Livňanská

Logopedie

- ;- disciplína, která se zabývá výchovou, vzděláváním a komplexní péčí o osoby s narušenou komunikační schopností a na prevenci jejího vzniku
- ;- zabývá se patologicko-stránkou komunikačního procesu → vztah k medicíně
- ;- LOGOPED, KLINICKÝ LOGOPED, LOGOPEDICKÝ ASISTENT
- ;- spolupracuje s:
 - l medicínou (foniatrie, neurochirurgie, ORL, pediatrie, neurologie, interna, l stomatologie, plastická chirurgie (rozštěpy rtu, patra), ortodontie, psychiatrie)
 - l jazykovědnými obory (fonetika, fonologie, lingvistika)
 - l psychologii
 - l pedagogikou
 - l speciální pedagogikou (surdo - z logopedie se vyčlenila r. 1993, soma)

1

Logopedická prevence

- ;- 1) primární
 - ;- předcházení ohrožujícím situacím v celé sledované populaci
 - ;- a) nespécifická - všeobecně podporuje žádoucí formy chování (např. propagování správné péče o řeč dítěte všeobecně)
 - ;- - správná péče o řeč všeobecně
 - ;- b) specifická - zaměřena proti konkrétnímu riziku, ohrožení určité NKS (např. předcházení koktavosti- nestrašit děti školou,...)
- ;- 2) sekundární
 - ;- orientuje se úzce na rizikovou skupinu zvláště ohroženou negativním jevem (např. předcházení poruch hlasu u hlas. profesionálů, retardace řečového vývoje u dětí v kojeneckých ústavech)
- ;- 3) terciální
 - ;- zaměřena na osoby, u kterých se již NKS projevila (aby nedošlo k prohloubení postižení a dalších neg. důsledků např. v oblasti sociální)

Faktory ovlivňující vývoj řeči

- ;- 1. Vnitřní:
 - ;- vrozené předpoklady
 - ;- správný vývoj analyzátorů (zrak, sluch)
 - ;- správný vývoj řečově-motorických zón v mozku
 - ;- správný vývoj řečového orgánu
 - ;- fyzický a duševní vývoj
- ;- 2. Vnější:
 - ;- prostředí
 - ;- výchova
 - ;- množství a přiměřenost řečových podnětů (ani příliš malý ani příliš velký)
 - ;- řečový vzor

System poskytování logopedické intervence v ČR

- ;- rezort MŠMT
- ;-
- ;- rezort zdravotnictví
- ;-
- ;- rezort práce a sociálních věcí
- ;-

Rezort školství mládeže a tělovýchovy

- ; třídy pro děti s vadami řeči při běžných MŠ („logopedické třídy“)
- ; mateřské školy logopedické
- ; třídy pro žáky s vadami řeči při běžných ZŠ („logopedické třídy“)
- ; základní školy logopedické
- ; mateřské školy pro sluchově postižené
- ; základní školy pro sluchově postižené
- ; základní školy praktické
- ; základní školy speciální
- ; speciálně pedagogická centra
- ; pedagogicko-psychologické poradny

Rezort zdravotnictví

- ; logopedické poradny (ambulance) při poliklinikách
- ; logopedická pracoviště při lůžkových odděleních (foniatrie, neurologie, RHB, psychiatrie, geriatric)
- ; privátní logopedické poradny (ambulance)
- ; rehabilitační stacionáře
- ; denní stacionáře při zdravotnických zařízeních (pro děti i dospělé jedince)
- ; léčebny dlouhodobě nemocných (LDN)
- ; lázeňská zařízení

Rezort práce a sociálních věcí

- ; ústavy sociální péče

Narušená komunikační schopnost

- ;- některá rovina (několik rovin) jazykových projevů působí vzhledem ke komunikačnímu záměru
- jednotlivce interferenčně
- ; Jazykové roviny
- lfoneticko-fonologická (zvuková stránka)
- lmorfologicko-syntaktická (gramatika)
- llexikálně-sémantická (slovní zásoba, významy)
- lPragmatická (užití řeči)

NKS

- ; Ovlivňuje složky řeči:
- lverbální
- ;
- lneverbální
- ;
- mluvené
- ;
- lgrafické formy interindividuální komunikace
- ;
- lreceptivní
- ;
- lexpresivní složky
- ; z časového hlediska: trvalá, přechodná
- ;
- ; příčiny: orgánové, funkční
- ;
- ; projevuje se jako: vrozená vada nebo získaná
- ;
- ; dle stupně: úplná, částečná
- ;
- ; osoba si může, nemusí vadu uvědomovat
- ;
- ;

;může v celkovém obraze dominovat, nebo může být symptomem jiného dominantního postižení

Základní kategorie NKS:

- ;1. vývojová nemluvnost (opožděný vývoj řeči, dyslalia)
- ;2. získaná orgánová nemluvnost (vývojová dysfázie, afázie)
- ;3. získaná psychogenní nemluvnost (mutismus)
- ;4. narušení zvuku řeči (patolalie, rhinolalie)
- ;5. narušení fluence (plynulosti) řeči (balbuties, tumultus sermonis)
- ;6. narušení artikulace (dysartrie)
- ;7. narušení grafické stránky řeči
- ;8. symptomatické poruchy řeči
- ;9. poruchy hlasu
- ;10. kombinované vady a poruchy

Videa

; <http://www.videacesky.cz/navody-dokumenty-pokusy/koktavost-nebo-li-balbutismus>

; <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10095690193-pred-pulnoci/409231100250211/?from=9>

; <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10396278677-zive-na-jednicce/412236100071018/>